

עוזר מעם השם עוזה שמיים ואארץ

ספר תורת הזהר המתקראם בלבazon הקדש

המנתק

מהתנא האלקי רבנו שמואון בר יוחאי זי"א

זהר חדש פרשת כי תשא

תרגום קל ונחמד למן יריז חלומיד בו

ויצא לאור על ידי "מפעול הזהר העוזלמי"

בעה"ק בית שימוש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

شع"י "חברה מזכי הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להוצאה הדת

מיסודה של הגה"ץ רבינו שלום יהודה גראס
כ"ק מrown אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI

CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצווה גדולה לזכות את הרבנים

ולפרנסם ספרי הזוהר היומי

בבתי נסיאות, בבתי מדרשאות, בשטחים,
לכל החברים ויזידים, ולכל אחד ואחד מישראל,
לקרוב הגואלה שלימה בב"א
וכל המזוכה את הרבנים זוכה לבנים צדים

לעליו נשמה

מרת הינדרע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרבר צבי יצחק, נתן מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחירים מסובסדים:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראוון ה"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרִישָׁת כַּי תִּשְׁא

מה זה (שמות ל) בְּלֹא הַעֲבֵר עַל הַפְּקָדִים? אֲלֹא זהו
מי שעזיר על מצוות רבונו, אם רוץ
להתתקן לפניו רבונו, ולא ישולט עליו תדין
שלמעלה - זה יתנו. זה צריך לחתה, לקרב אותו
עם זאת, ולהאריך לו באור, כדי שלא ישרת את
העולם בשלហבויותיו, מושם שמי שעזיר על מצוות
רבונו, מפריד זה מואית, או צריך לתקן את
אותו מקום ולחריםرأسו לפניו תדין, ולא ישולט
תדין עליו.

זה יתנו, בא וראה, בית דין שלמעלה לא
מענישים את האדם עד שהוא בן עשרים
שנה. מה הטעם? מושם שאותו הזמן הוא השתלים
בשני חלקים - בחלק של תקדו שברוך הוא
ובגasset ישראלי. ועל כן, אם באותו זמן עבר על
מצוות, למי צריך לחוב? למקום שחתטא אליו, ולמי
צורך להמשיך? חור ואמר מחלוקת השקל.

בָּא וָרְאָתָה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּבְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
גְּקָרָאים אֶחָד, וּבְשֶׁבֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָה,
אַיִּם גְּקָרָאים אֶחָד. וְעַל כֵּן מִחְצִית הַשֶּׁקֶל, שַׁהוּא
עַשְׂרֵה גָּרָתָה, הַפּוֹד שֶׁל יוֹ"ד, צְרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ וְלִהְעִיר
לִמְקוֹם שְׁפָגָם.

וְזֹהוּ כְּפָר נֶפֶשׁ וְדָאי, שְׁהָרִי נֶפֶשׁ וְאַ"ו הִיא בֵּית
דִּין. בַּמָּה מִתְּבָפֵר וּמִסְתַּלֵּק תְּדִין? בְּמִחְצִית
הַשֶּׁקֶל הַהִיא, וְזֹהוּ הַטּוֹב שְׁמַאיָּר לָהּ. וּבְשֶׁנֶּדֶבֶכִים
שְׁנֵיהֶם יְחִיד, טֹב וּנֶפֶשׁ אָזִי גְּקָרָא שֶׁקֶל הַקָּדוֹשׁ,
וּמִתְעוּרָב בְּסֻתָּה, יְמִין הַמְלָךְ אֶל תְּרוּמָתָה.

וְעַל כֵּן בְּקַשׁ מִשָּׁה בְּשַׁעַת הַדִּין (כמבר י) וְעַתָּה
יַגְדִּיל נָא בְּחָ אַדְגָּי. יוֹ"ד רַבְתִּי יַתְּחִיבָר עַמָּה,
שְׁנֵיכְרָאת מִחְצִית הַשֶּׁקֶל. וּבָאַיזָּה מִקּוֹם מִתְּחִיבָר?
בְּשֶׁקֶל הַקָּדוֹשׁ. וּבְשֶׁנֵּיהֶם יְחִיד מִתְּחִיבָרים, כָּל
אָזְתָם בְּתִי הַדִּין שְׁבָשָׁעַר הַמִּקְדָּשׁ מִסְתַּלְקִים שֶׁלֹּא
לְעַשׂוֹת דִּין, שְׁהָרִי וְדָאי כְּפָר נֶפֶשׁ נְתַז.

בָּא וָרְאָתָה, הַבְּפָר הַזֹּה, בְּדָאי הוּא לְבָפָר עַל
עַשְׂרָה שְׁבָטִים, שְׁמַבְרוֹ אֶת יוֹסֵף, וְהַפְּרִידוֹ

ו"ה מזא"ת, ועברו על מצוות רפוגם. משום בה,
עשרים גרא היטקל, בוגר אותו שגר באָרִץ נבריה,
שחשטלך מהארץ הקדושה ונמבר בעשרים כסף.
ובני יישראל לא חירימו ראש מאותה השעה באותו
החתטא. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: אם
אתה רוץ להרים את ראשם למעלה - זה יתנו,
פ"ל.

בא וראה, הצדיק ההוא נקרא כל, ובנשׁת יישראל
העשירית של כלם נבלلت בו, התקרבו זה
עם זה, ואו נקרים שקל הקדש. משום שהוא חי
גוף ובנשׁת יישראל חי גופו, מתחברים זה עם זה,
ויהגוף משלים.

שנים עשר שבטים שתחת חיים יונקים כל אחד
ממקומו, זה שברתו זה יתנו. ו"ה, חשבו
שנים עשר, שנדרכים סביב המשבען העליון.
ובאותו הזמן תהיה להם נשיאות ראש, משום
שנדרך ראש המלה במקומו אותו ששמך יוז"ד.

וּבְשֶׁהָלֵךְ לְעוֹלָם הַבָּא, נוֹסֶפֶת בֹּו יוֹ"ד, שֶׁבְתוּב
(בראשית כ) וַיַּיִשֵּׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם.

וְעַל יְדֵי מֹשֶׁה שֶׁפּוֹלֵד בְּאָדָר, הַתְּעִלָּה מִשְׁם, וְהִתְהַנֵּן
לָהֶם לִיְשָׁרְאָל גְּשִׁיאָת רָאשׁ. וּמְשׁוּם זה
נוֹתְגִים בְּאָדָר אֶזְתָּם הַשְׁקָלִים, לְהַרְיִם אֶת רָאשָׁם
לְמַעַלָּה וּלְקָרְבָּה אֶת קָדְשֹׁות הַמֶּלֶךְ לְמִקְומָם, וַצְדָּקָה
הַיְמִינָן מִתְעוֹזֵר בְּעוֹלָם, וְתוֹמֶכֶת הַמְשֻׁבָּן עַמְדוֹ עַל
תְּקוּנָם. וּבָאָה זוֹאת בְּרַצְמָן שֶׁל צְדִיק שֶׁהוּא יוֹ"ד,
שֶׁגְּדַבֵּק בָּה בְּכָל (דף נד ע"ב) הַקָּדְשֹׁות שֶׁל מַעַלָּה,
בְּשֶׁגְּתָנָה מִתְחִזְית הַשְׁקָל, שֶׁהָם מִעוֹת שֶׁל בְּסֶפֶים
שֶׁגְּקַנְשָׂרוּ זה בָּזָה.

וְעַל בֵּין הַקְטָרָת לְבִטְלָה אֶת הַדִּין וּלְבִטְלָל מִגְפָּה,
מְשׁוּם שְׁקוֹזֵיר אֶזְתָּה בְּמִקְומָם שֶׁל זה. וּבָאָה,
הַקְטָרָת וּכְלָה קְרַבְנָות שְׁמִקְרִיבִים, בְּאַיִם
מִמְּחִזְית הַשְׁקָל הָזֶה שְׁנוֹתֵין כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִיְשָׁרְאָל, וְאֹזֶן תְּרוּמָת ה' וְדָאי.

בָּא וּרְאָה, בְּתוּב (משל ט) עַטְרָת תִּפְאָרָת שְׁיִבָּה
כו'. עַטְרָת - זו תְּרוּמָת ה', שֶׁהִיא עַטְרָת

תְּפָאָרֶת. מִשּׁוּם שְׂהִירִי תֹּרֶה שְׁבָעֵל פֶּה מַעֲטָרָת אֶת הַתֹּרֶה שְׁבָכְתָב, מִשּׁוּם שְׂהִיא מִקּוֹם הַגְּלִוי, לְגַלּוֹת סְטוּרִיה וְלִפְרִישׁ אֶת תְּקוּנִיה עַל יָד הַעֲטָרָת, שְׂהִיא הַמְּרָאָת, שְׁבָלָם מִתְגָּלִים בָּה. וְאֵם תָּאָמֶר, אֵיךְ מִתְגָּלִים בָּה? בָּמִקּוֹם הַהוּא שְׁגָנְךָרָא דָרְךָ אֶצְדָּקָה. וְמַיְהָא דָרְךָ אֶצְדָּקָה? זֶה זֶה שְׁמָאוּר לָה, וְאֵו תִּמְצֵא אַוְדָאי אָוֶר תֹּרֶה שְׁבָכְתָב.

עַל זֶה נִקְרָאת תְּרוּמָת הָ, וְדָאי תְּרוּמָת, שְׁמָרִים דָּגְלוֹ עַל הַכְּלָל, הַהוּא שְׁבָתוֹב בּוֹ (תְּהִלִּים מח גָדוֹל הָ וּמְהֻלָּל מַאֲד בָּעֵיר אֱלֹהִינוּ. מַתִּי הוּא גָדוֹל וּמְתֻעָר בְּעַטְרוֹתָיו? בָּעֵיר אֱלֹהִינוּ. וְאֵו אָזְדוֹ שֶׁל עֲתִיק תִּימִים מַאֲיר בְּזֵעֵיר אַנְפִין, וּמְתֻעָר בְּדִי לְהַדְּבֵק בְּקָרִיה הַקְדוֹשָה. זֶה שְׁבָתוֹב עַטְרָת תְּפָאָרֶת שִׁיבָּה בְּדָרְךָ אֶצְדָּקָה תִּמְצֵא. וּמְשִׁפְיעַ לְאַתָּהוּ מִקּוֹם שְׁגָנְךָרָא (שְׂהִיא דָרְךָ) אֶצְדָּקָה, וּמַאֲיר הַלְּבָן לְאָדָם.

וּמַאֲירִים מִמְּנוּ שְׁשִׁים גְּבוּרִים יוֹשְׁנִים עַשְׁר שְׁבָטִים. מִשּׁוּם בָּה, שְׁשִׁים עַשְׁרָן

בְּבָלִי אֶחָד גְּבָלִים, שְׁבָלָם מִצְרָא אֶחָד. וְשָׁנִים עַשֶּׂר
אֵין גְּבָלִים עַמְּהֶם, שְׁהָם יוֹנָקים נוֹת הָאִילָן, וְהוּ
שְׁבָתּוֹב וְהָ יְתָנוֹ, וְהָאִי יְתָנוֹ לְפָל, לְעַנְפִים
שְׁפָטּוֹבִים אֶת הָאִילָן. וְעַל בֵּין בָּל הָאָמוֹת
מִתְּבִּפְרוֹת בְּקָרְבָּנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וַיַּשְׂרָאֵל יוֹנָקים בְּרָאָשׁוֹנָה מִהָּמָקוֹם הַזֶּה שְׁגָכָרָ
סֶלָע, וְהִנֵּוּ מַה שְׁבָתּוֹב (דברים לב) וַיַּגְכַּהוּ
דְּבַשׁ מִסְלָע. וְמַה הַטְּעַם דְּבַשׁ? מִשְׁוּם שַׁהְוָא תָּמָר,
שְׁבָתּוֹב (שיר ז) זוֹאת קוֹמָתָךְ דְּמָתָה לְתָמָר.

וְאַחֲרֵי כֵּה שֶׁמֶן מִחְלָמִישׁ צוֹר. וְהָמָקוֹם
שְׁלַמְעָלָה, הָמָקוֹם שְׁבָוֹ שְׁרֵי יִצְחָק. אַף
עַל גַּב שֶׁמֶן מִצְדוֹ שֶׁל אַבְרָהָם - בְּשִׁישָׁרָאֵל
מִבְּשִׁירִים אֶת מַעֲשֵׂיכֶם, מִהָּפְכִים אֶת הַדִּין
לְרַחֲמִים. וְזֹהֵי שֶׁאָמַר לָהֶם הַקְדּוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
וַיַּגְכַּהוּ דְּבַשׁ מִסְלָע, שְׁמַתְחָבְרִים הַתָּמָר, וְכֵר
וַיִּקְבַּח. וְשֶׁמֶן מִחְלָמִישׁ צוֹר, בֶּל הַדְּרָגוֹת שׂוֹפְעֹות
שֶׁמֶן, וְאַפְלוֹ הָמָקוֹם שְׁגָכָרָא צוֹר. וְהִנֵּוּ מַה
שְׁבָתּוֹב (דברים לב) הַצּוֹר תָּמִים פְּעָלוֹ. שְׁחוֹזֵר הַצּוֹר

לעשות פועלו של תמים. תמים זה אברם,
שבתוב (בראשית י) התחלה לפני ותיה תמים. צור זה
 יצחק, ופרשינה.

בא וראה, על זה תמה מטה ואמר (במדנר כ) חמן
הסלע הזה נזיא לכם מים. כיון שאתם לא
חולבים בדרך ישרא ולא מבשימים המקום. ועל זה
ישראל עוזים נסוק תמים בחרן, להגניק את המזבח
זה מהמים של אברם,iao מתרחק העולים.

ובשאדם מברך על מזון בynom, אריך לו לחתת בו
מים בברכת הארץ, לברך את הארץ
זהו, שגוראות מזבח, ונגוראות בום של ברכה,
שבל הברכות תלויות בה.

בא ראה, בשישראל מברכים מעשיהם, המזבח
זהו שליט בצד הימין, והוא רואים במו
מראה של אריה רובי עליו, על תקרבון, ואובל
אותו. ועל בון המזבח נקרה אריאל. (ישעה בט) קריית
חנה דוד. וداعי שחלקו של דוד הוא, ובן ימי^ו
השתדל להאריך לה.

וְעַל זה (תהילים טז) תֹּזִידֵינִי אֶרְחַ חַיִים. בָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (שמות ב) וַיַּדַּע אֱלֹהִים. אֶרְחַ חַיִים, וְמַיְ הַזָּא?
 שְׁבַע שְׁמַחוֹת, אֲזֹתוֹ שְׁבַל הַשְּׁבַע גְּכַלְלָ בָּז, וַיַּחֲזִיר
 פָּנָיו בְּגַד פָּנִיךְ, שֶׁאָנָי אָחָזָו בָּהֶם. וְאֹז גְּעֻמּוֹת
 בַּיָּמִינָךְ נִצָּת, שַׁחַשְׁמָאֵל גְּכַלְלָ בִּימֵין. וּבַשְּׁגַבְלָתָה,
 הַזָּוֵר הַצּוֹר לְעֵשֹׂות אֶת פְּעָלוֹ שֶׁל תְּמִימָם, וְעַל כֵּן
 זה יִתְגַּנֵּג.

פֶתַח וְאָמַר (דברים ל) בְּבָזָר שְׁזֹרֶז, זה יוֹסֵף. הַדָּר -
 זה יַעֲקֹב, שְׁבָתוֹב (בראשית לו) אֱלֹהִים תְּלִדוֹת
 יַעֲקֹב יוֹסֵף. וּמְנַיֵּן לְנוּ שֶׁגְּקָרָא יַעֲקֹב הַדָּר? שְׁבָתוֹב
 (שם לו) וַיִּמְלֹךְ תְּחִתָּיו הַדָּר, וַיִּפְרַשׁוּהוּ בְּאֶדְרָא
 הַקָּדוֹשָׁה. (דברים לו) וַיַּרְגִּנֵּי רַאֲם קְרָנֵיו - אלֹי אֶבְרָהָם
 וַיַּצְחַק, בְּהַם עֲמִים יִנְגַּח יְחִידָו. מַה זה יְחִידָו? אֲלָא
 בְּשֶׁבֶל הָאָבוֹת בְּאֶחָר, אֵין מַי שִׁיעַמְדוּ לְפָנֵיכֶם.
 וּבָאָתוֹ הַזָּמֵן יִשְׂרָאֵל מִרְיָמִים רָאשׁ. זה שְׁבָתוֹב בַּיּ
 תְּשָׁא.

וּבָא רַאֲתָה, בְּשִׁיצָאוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם, בְּסִיעַ
 הָאָבוֹת יִצְאֹו וְהַרְיִמוּ רָאשׁ, זה שְׁבָתוֹב

(שמות יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בַּיּוֹם רַמָּה. מֵהַיּוֹם תְּרַמָּה? זה אֶבְרָהָם, יָד הַיְמִינִית, שְׁצִירִיךְ לְתַרְיִמָּה עַל הַשְׂמָאל.

וְמִה אֶבְרָהָם עָשָׂה לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִקְמוֹת בְּלִילָה, אֲפָגָן יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בַּיּוֹם רַמָּה, וְחַסְיוּעַ שֶׁלְוֹ הֵם לְקַחַו. וְשִׁמְרוּ אֶת יָדְךָ, שְׁגַנְשָׁבָע לְאָבִימֶלֶךְ. וְעַל כֵּן לְשִׁמְרָה אֶת אַוְתָּה יָד רַמָּה, (שם ט) וְלֹא נִחְמַם אֱלֹהִים דָּרְךָ אֶרְץ פְּלִשְׁתִּים.

וּמָנוֹ שְׁבֻעָה שְׁבוּעֹות מִמְּטָה לְמַעַלָּה לְעַלוֹת לְמִקְוָמוֹ, וְלִקְבָּל חִרּוֹת מִן הָאָם הַעֲלִיוֹנָה. וּבְשְׁגַנְשָׁלָמוֹ, יְרֻדָּה הַתּוֹרָה, וְפָתִיחָתָה בְּאֶבְרָהָם, אָנְבִּי בְּנֶגְדָו. וְלֹא יְהִי - בְּנֶגְדָר יִצְחָק.

וּבָא רְאָה, בְּשִׁנְטוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, רַשְׁם אַוְתָּה בְּסֹוד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְאָמַר (שם כ) אָנְבִּי ה' אֱלֹהֵינוּ, בְּסֹוד שְׁחַסְד אֶבְרָהָם אָחוֹז בָּה, וּבְנֶגְדָו מִצּוֹות עָשָׂה. וַיְהִי הַפּוֹד שְׁהַמִּצּוֹה הַרְאָשׁוֹנָה שְׁאַלְמָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֶבְרָהָם הַיִּתְהַגֵּד מִצּוֹת עָשָׂה, שְׁבָתוֹב (בראשית יב) לְךָ לְךָ

מֵאֶרֶץ. וּמְשׁוֹם כֵּה מִצּוֹת עֲשָׂה מִאַתִּים אַרְבָּעִים
וַיְשִׁמוֹנָה, בְּחַשְׁבוֹן אֶבְרָהָם.

לֹא יְהִי לְךָ אֱלֹהִים אֶחָדים (שמות כ), בַּסּוֹד הַגְּבוּרָה,
שֶׁאָחֹזָו בָּה יַצְחַק. שֶׁבֶל אָוֹתָם אֱלֹהִים אֶחָדים
וְאָוֹתָם הַשָּׁרִים הַמְּמֻנִּים יוֹנְקִים מִצָּדוֹ, וּבָנָן עַצְׁמוֹ וְכָל
אָוֹתָם הַמְּמֻנִּים שֶׁלּוּ. שְׁתַרְיִ יַצְחַק אָחֹזָו בְּמִצּוֹת לֹא
תַּعֲשָׂה, וְהַמִּצְוָה הַרְאָשׁוֹנָה שֶׁלּוּ הִיאָתָה מִצּוֹת לֹא
תַּעֲשָׂה, שְׁכַתּוֹב (בראשית כו) אֶל תַּרְד מִצְרִימָה. וּמִצּוֹת
לֹא תַּעֲשָׂה בָּאָה מִצָּד הַדִּין, שְׁתַרְיִ מַעֲנִישִׁין אֶת
הָאָדָם בְּשֻׁעָׂבָר עַלְיָה.

וּמְשׁוֹם כֵּה, חַשְׁבוֹן מִצּוֹת לֹא תַּעֲשָׂה בַּסּוֹד
הַדִּרְגָּה שֶׁלּוּ, בַּסּוֹד שֶׁל שֶׁלֶשׁ מִאוֹת
שָׁבָטִים וְחַמֵּשׁ, בְּנֵגֶד יְמֹת הַשְּׁמֶשׁ, שְׁמָאִירָה מִצָּד
הַגְּבוּרָה. וְהוּ שְׁכַתּוֹב (שׁוֹפְטִים ח) בְּצָאת הַשְּׁמֶשׁ
בְּגִבְרָתוֹ.

לֹא תְשָׁא, בַּסּוֹד הַתְּפָאָרָת, שְׁגִינָּת אַמְּתָה,
שֶׁאָחֹזָו בָּה יַעֲקֹב הַשְׁלִים, וַיּוֹנְקֵ שְׁנֵי חָלְקִים -
מִצּוֹת עֲשָׂה וּמִצּוֹת לֹא תַּעֲשָׂה, שְׁכַתּוֹב (בראשית כה)

וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יִשְׁבֵּט אֶחָלִים. וַיַּעַל שְׁחוֹא הַשְׁלִים
 אֶת כָּל הַצְּדִידִים, לְרַחֲמִים וּלְדִין, לְמִצּוֹת עֲשָׂה
 וְלְמִצּוֹת לֹא תְּعַשָּׂה, נִקְרָא שְׁלִם. וּבָנָגָהוּ לֹא
 תְּשַׁא, מִשּׁוּם שְׁחַשְׁבּוּעָה בְּאֵחֶל לְשָׁלוֹם. וַיַּעַל בֵּן הוּא
 בָּסָוד שֶׁל עֲשָׂה וְלֹא תְּعַשָּׂה. שְׁבָמוֹ שְׁחִיא לֹא
 תְּעַשָּׂה, בְּשְׁחִיא לְשָׁקָר, שְׁבָתוֹב (שמות כ) לֹא תְּשַׁא,
 (ה'נה ע"א) בְּךָ הִיא מִצּוֹת עֲשָׂה, בְּשְׁחִיא בְּאֹמֶת, שְׁבָתוֹב
 (ירמיה יד) וְגַשְׁבָּעָת חֵי ה' בְּאֹמֶת. וּבָתוֹב (דברים ז)
 וּבְשָׁמוֹ תְּשַׁבָּע.

זָכָר אֶת יוֹם הַשְׁבָּת לְקָדְשׁוֹ (שמות כ), בָּסָוד הַבְּרִית,
 שְׁחוֹא יִסּוֹד, שְׁאָחוֹז בּוּ יְוִסָּת. וַיַּעַל בֵּן נִקְרָא
 שְׁבָת. שְׁתַּרְיִי יוֹסֵף נִקְרָא פָּל, וְגַם שְׁבָת נִקְרָאת כָּל,
 מִשּׁוּם שֶׁבֶל הַעֲנָג וְהַתְּפִנוֹק יוֹצְאִים מִמְּנָיו, לְקָרִים
 אֶת כָּל הַעוֹלָמוֹת. וַיַּעַל בֵּן שְׁבָת בְּלוֹלה מִעֲשָׂה
 וְמַלְאָתָה, מִשּׁוּם שְׁגַם יוֹסֵף בְּכֹור, שְׁגַוְתֵּל שְׁנִי
 חָלִקים.

בָּא וַיַּרְאָה, בָּתוֹב בְּדָבְרוֹת בְּמִשְׁנָה תֹּרְהָה, (דברים ח)
 וְוּבְרָתָ בְּיַעֲבֵד הַיִּת בְּאָרֶץ מִצְרָיִם וַיַּפְדַּח ה'

אֱלֹהֵיךְ מִנְחָם בַּיָּד תֹּקַה וּבָרוּךְ גְּטוּיה עַל כֵּן צַדְקָה
ה' אֱלֹהֵיךְ לְעַשׂוֹת אֶת יּוֹם הַשְׁבָתָה. בָּאוּ מַלְמָדָת
אוֹתָנוֹ הַתּוֹרָה סֹוד עַלְיוֹן, שְׁהִרְיָה הַצְדִיק הַהוּא
שְׁגָמְבָר לְעַבְדָ בְמִצְרָיִם וְחַלְלוּ אָתוֹן, בְּגַדּוֹ הוּא
זָכָר אֶת יוֹם הַשְׁבָתָה. וּמְשׁוּם כֵּה אָמַר לְהַמִּקְדָשׁ
בְּרוּךְ הוּא לִיְשָׁרָאֵל: בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, תְּהִיו זָכָרים
אֶת הַצְדִיק הַהוּא שְׁגָמְבָר עַל יִדְכֶם, וְהִיה עַבְדָ
לְמִצְרָיִם, וּבְחַטָּאת הַהוּא גָנָור עַלְיכֶם לְהַשְׁתַעַבְדָ
בְמִצְרָיִם וְלִכְפֵר עַל הַחַטָא הַהוּא שְׁמַכְבָּרָתָם אָתוֹן.
שְׁמַרְוּ אֶת יוֹם הַשְׁבָתָה וַיִּמְחַל לְכֶם, שְׁהִרְיָה יוֹם
הַשְׁבָתָה הוּא בְּגַדּוֹ.

כִּמו שְׁבָאָרָנו בָּסֹוד הָאָמוֹנה: הַיּוֹם הַרְאָשׁוֹן הוּא
בְּגַד אֲבָרָהָם. זֶהו שְׁבָתוֹב (תְּהִלִים נב) חָסֵד אֵל
כָּל הַיּוֹם. הַיּוֹם הַשְׁנִי בְּגַד יִצְחָק, וּמְשׁוּם כֵּה יוֹשֵׁב
הַקְדָשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. הַיּוֹם הַשְׁלִישִׁי
בְּגַד יַעֲקֹב, שֶׁהָוָא הַקּו הָאָמָצָעִי, וּמְשׁוּם כֵּה בְּתוּב
בּו בְּמַעַשָּׂה בִּרְאָשָׁית (כְּרִאָשָׁית א) יִקְרֹא הַמִּים.

הַיּוֹם הַרְבִּיעִי בָּגָנְגֶד דָּוֹד, שְׁבָתּוֹב בֹּו (שם) יְהִי
מְאַרְתָּה. מֵאֲרָתָה חִסְפָּר, שְׁתִּירִי בָּגָנְסָתִ יִשְׂרָאֵל
אֵין לְהָ אֹזֶר מִשְׁלָה, אֶלְאָ מַה שְׁגַּתְןָ לְהָ עַל יְהִי
הַצְּדִיק. בְּהָ גַּם דָּוֹד, שְׁבָתּוֹב בֹּו (תְּהִלִּים פ) עָנֵי וַאֲבִיוֹן
אָנֵי, וְאֵין לוֹ חַיִם, אֶלְאָ מַה שְׁגַּתְןָ לוֹ מִימֵי אָדָם
הַרְאָשָׁוֹן ע' שְׁגַּנִּים.

הַיּוֹם הַחַמִּישִׁי בָּגָנְגֶד מִשְׁה. הַיּוֹם הַשְׁשִׁי בָּגָנְגֶד
אַהֲרֹן. וְאוֹתָם שְׁשָׁתִ יְמִי בִּרְאָשִׁית לְמִטְהָה,
בָּגָנְגֶד שְׁשָׁתִ יְמִי בִּרְאָשִׁית שְׁלַמְעָלָה. וּמֵהֶם שְׁשָׁתִ
יְמִי בִּרְאָשִׁית שְׁלַמְעָלָה? אָוֹתָם הַרְמוֹזִים בְּבִתוֹב
(דָה"א בַט) לְדַה' הַגְּדָלָה וַהֲגִבּוֹרָה וַהֲתִפְאָרָת וַהֲגִצָּחָה
וַהֲחוֹד בֵּי כָל וְגַוְיִ, לְדַה' הַמְמֻלְכָה. וְתִם חָלְקָם שֶׁל
הַצְּדִיקִים בְּפִזְׁוֹד הַזֹּה, הַגְּדָלָה - זֶה אַבְרָהָם. הַגְּבִוָּרָה
- יַצְחָק. הַתִּפְאָרָת - יַעֲקֹב. הַגִּצָּחָה - חָלְקוֹ שֶׁל
מִשְׁה. הַחוֹד - חָלְקוֹ שֶׁל אַהֲרֹן. בֵּי כָל - בָּגָנְגֶד חָלְקוֹ
שֶׁל יוֹסֵף. הַמְמֻלְכָה - חָלְקוֹ שֶׁל דָוֹד. וַיּוֹסֵף נִקְרָא
שְׁבָתִ לְמִטְהָה, בָּגָנְגֶד צְדִיק חַי הַעוֹלָמִים, שְׁגִנְקָרָא
שְׁבָתִ לְמִעָלָה. וּמְשׁוּם בְּהָ בְּהִתּוֹב (דְּרוּרָה) עַל בֵּן צִוְּה
ה' אֶלְחִיךְ לְעַשׂוֹת אֶת יוֹם הַשְּׁבָתָה.

בָּא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְבָשׂ אֶת אַדְמֵץ בְּגַעַן,
הַקִּיף אֶתְהָ שָׁמֶן יָמִים, פְּעֻם אֶחָת בְּכָל
יּוֹם, בְּגַד אֶתְהָ שָׁמֶן צְדִיקִי אֶמְתָּה שְׁעָלֵיכֶם
הָעוֹלָם מִתְקִים. וּבַיּוֹם הַשְׁבִּיעִי שְׁבָע פְּעָמִים, בְּגַד
יּוֹם הַשְּׁבָת, שֶׁהוּא בְּגַד צְדִיק, שֶׁהוּא זוֹ אֶת כָּלָם
וּמְלָקִים אֶתְהָ שְׁבָתּוֹב (משל ט) חֲצַבָּה עַמּוֹדֵיהָ
שְׁבָעָה. וּבַתּוֹב (שם ו) וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם. הוּא הַיסּוֹד
וְהַעֲקֵר שֶׁל כָּל אֶתְהָ צְדִיקִים, וְאֵם לֹא וּבוֹתָם שֶׁל
הַצְּדִיקִים - לֹא יָכֹלוּ לְבִבְשָׂה. זֶהוּ שְׁבָתּוֹב (דברים ט)
לֹא בְּצְדִיקָתְךָ וּבְיִשְׁרָאֵל אֶתְהָ בָּא לְרַשְׁת בֵּין,
וְלֹמְעֵן הַקִּים אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבָּע ה' לְאַבְתִּיךְ
לְאַבְרָהָם בֵּין.

כִּבְדֵר אֶת אַבְיךָ (שמות ב), בְּסֹוד הַנִּצְחָה, שָׁאַחֲיוֹ בָּה
מֵשֶׁת, וּמִגְּנִיק אֶתְהָ, שְׁהָרִי מֵשֶׁת הַיְהָ מֹזְקִיר
אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָה. בָּא וַיֹּאמֶר, אִם
הַתּוֹרָה לֹא הִתְהַגֵּת גַּתְנָת עַל יְדֵי מֵשֶׁת, הַגְּבִיא
הַגָּדוֹלָה, לֹא הִי בְּנֵי אָדָם מִכִּירִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הֽוּא וְלֹא הִי מֹזְקִירִים אֶתְהָ, שְׁהָרִי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה
לוֹמֶד אָדָם אֶת עֲבוֹדָת רַבּוֹנוֹ, וּמֹזְקִיר אֶת הַקָּדוֹשׁ

ברוך הוא. ומשום לכך בבד את אביך ואת אמך,
הוא בגדי משה.

דבר אחר, בבד את אביך - זו תורה שבעל كتاب.
 ואת אמך - זו תורה שבעל פה. שבעמו
שזהאב נתן שפע לאם, לכך גם התורה שבעל كتاب
נותנת שפע ל תורה שבעל פה.

לא תרצה (שם), בגדי דרגת היהוד, שאחו ביה
אחרן. ומשום לכך לא תרצה. משום שבאשר
הוֹרְגִים את האדם, נוטלים ממנו היזיר והיהודים
העליזון הוא שעליו. זהו שברתו (דניאל י) והודי
נחפה עלי למשחית. ומשום לכך הזהיר מקדוש
ברוך הוא את בני האדם, שאורתו היבי העלייזון
שagnetzu להם, שלא יטלו אורתו מהם. וייש (והוא) גם
סוד החשלות, ומשום לכך עוזיד אחרן לבפר, לשחת
ובח קדושים, ועל פיו (quia אומר) (רכרים כ) בפר לעמד
ישראל אשר פריתה.

לא תנאך (שמות כ), בסוד המלבות (של האידיק), שאחו
ביה מי שעחו. והוא סוד החכמה, שעחרי

בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֵין מִתְחִבָּרָת אֶלָּא בְּאוֹתוֹ שְׁרָאיִלְתָּה, שֶׁהָוָא צָדִיק יִסּוֹד עַזְלָם. רֹבֶר אַחֲרָה, בְּכֵד לְמִדְנָנוּ בְּסֻוד הָאָמוֹנָה, בְּבֵד - בְּגַנְגָּר בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. לֹא תִּרְצָח - בְּגַנְגָּר דָּרְגַת הַגְּצָחָה. לֹא תִּגְאַפְּ - בְּגַנְגָּר דָּרְגַת הַהְזָדָה.

רֹבֶר אַחֲרָה, בְּבֵד - בְּגַנְגָּר יְהִי מְאֹרֶת שֶׁל מְעִישָׁה בְּרִאָשִׁית. לֹא תִּרְצָח - בְּגַנְגָּר (בראשית א') יִשְׁרָאֵל הַמִּים שְׁרֵץ נְפָשָׁת חַיָּה. מְשׁוּם בְּהָה, נְפָשָׁת חַיָּה אֲלֵת הַחֲרָגָן. לֹא תִּגְאַפְּ - בְּגַנְגָּר (שם) תֹּזֵא הָאָרֵץ נְפָשָׁת חַיָּה לִמְינָה. מְשׁוּם בְּהָה, לֹא תִּגְאַפְּ בָּאָשָׁה שְׁאַיָּנָה מִינָה, שְׁאַיָּנָה בַּת זָוָה.

לֹא תִּגְנַב, לֹא תִּעֲנַה, לֹא תִּחְמַד - זֶהוּ סִיוּם שֶׁל עַשֶּׂר הָאָמִירּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּגַנְגָּר עֲתִיקִים, חָעֲתִיקִים, חָרָאשִׁית שֶׁל הַכְּלָל, לֹאַחֲזָה חַפּוֹת בְּרַאֲשָׁה, יִשְׁיִיחָה הַכְּלָל אַחֲרָה. וּזה שְׁאַיָּן מִתְחִיל בְּהָם בְּרַאֲשָׁוֹנָה, לְלִימַד סֻוד עַלְיוֹן עד לְאַיִלָה מִקּוּם נְתָנָה רִשּׁוֹת לְמַשָּׁה לְהַתְּבוֹנֵן, וּמְאַיִלָה מִקּוּם קְבָלָה תּוֹרָה, שְׁהָיָה מִזְעִיר אַנְפָיוֹן.

וּמְשׁוּם בְּהֵ אָמַר שְׁבֻעָ אֲמִירֹת, בְּגַנְגֶד שְׁבֻעָ דָּرְגוֹת
עַלְיוֹנוֹת שְׁרָמוֹזֹת בְּכֶתֶוב שֶׁל לְךָ ה'
הַגְּדוֹלָה וְגַן'. וַיַּעֲד אֶתְהוּ הַמָּקוֹם הַתְּבוֹגִין מִשְׁחָה. זֶה
שְׁבָתּוֹב (דנריים ח) פְּנִים בְּפְנִים דִּבֶּר ה' עַטְפָּם. פְּנִים
- זֶה הַבָּן הַקָּדוֹש. בְּפְנִים - זֶה הַבָּת.

פְּנִים - זֶה הַבְּרִית. בְּפְנִים - זֶה הָאָרוֹן. וּבְיַיִן
שְׁחַתְּחַבְּרוֹ, דִּבֶּר ה'. וּמַיְהֹא? שְׁבֻעָ
אֲמִירֹת, עַם אֹתָם שֶׁלְשׁוֹת דָּרְגוֹת עַלְיוֹנוֹת שֶׁל
הַעֲתִיק הַקָּדוֹש, נִאָמָרִי בְּגַנְגֶד שֶׁל אֲמִירֹת
אַחֲרוֹנוֹת, וְעַלְוֹ מִמְּפָתָה לְמַעַלָּה.

וְאָמַר (שמות כ) לֹא תָגַנְבָּ, בְּגַנְגֶד הָאָם הַעַלְיוֹנָה,
בִּינָה, שְׂיוֹנָקָת מִתְכָמָה. וּמַיְשִׁישַׁ בּוֹ בִּינָה,
גָּלוּאָה מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר. בְּמַי שְׂגָנָב (דף נה ע"ב)
וְלוֹקָח מַה שְׁיִשְׁ בְּלֵב הַחַבָּב, שְׁמַלְמָדוֹ חַבָּמָה
וּמַלְמָדוֹ תּוֹרָה. וְאַף עַל גַּב שְׁחַתְּרָה לוֹ בִּינָה לִינְקָה
מִהַחְבָּמָה - גִּנְבָּה יִשְׁ מִצְדָּאָהָר שְׁאָסָור, וְאָמַר לֹא
תָגַנְבָּ סְתִּים.

לא תעננה (שם), בנגד הדרגה עליונה של חכמה. שחררי אין יכול אדם להשיב דבר, אלא משום הדרגה של רוח עליונה של חכמה שיש בו, שבר טוב (איוב ט) הוכח יעננה דעתך רוזה. ואף על גב שעה ענינה הוא שהוא יש בה קיום העולם, ויש לו בה סיעע עליון להכיר את רבונו, והוא בסוד האמונה - יש ענינה מצד אחר שאסורה, שבר טוב (שמות כ) **לא תעננה בראע עד שקר.**

לא תחמד (שם), בנגד הדרגה הנסתרת העליונה שבל המחשבות תלויות בה, ואין בעולם מי שיביר הדרגה הוא, משום שהוא נסתרת הנסתרים. ובשעליה במחשבה העליונה לברא העולם העליון והעולם התהוו, אבל היו ברגע אחד. וזה שבר טוב (ישעה מה) יעמדו ייחדו. ואוֹתָה המחשבה נסתרת.

ובן אדם למטה יש לו מחשבה נסתרת, שאין מי שיביר אותה פרט לקדוש ברוך הוא לבדו, ונתקנה לאדם לחשב דברי תורה ודברי מצוה, משום שאוֹתָה מחשבה עליונה משליפה מעינונתיה

לְמִקּוֹם הַחֶכְמָה, וְאֵין נְפָרִדים בָּלְל. וּמְאוֹתָה
הַחֶכְמָה הַעֲלִיוֹנָה יֵצֵא תֹּרַה, וּשׁוֹפְעָת הַשְׁקָאָה
עַד אַזְטָו מִקּוֹם הַחֶכְמָה הַתְּחִתּוֹנָה, שְׁגָךְ רָאָת
מִצּוֹה.

וַיַּעַל כֵּן, מֵי שְׁחוֹזֵב לְעֵשּׂוֹת מִצּוֹה, בְּאָלוּ עַשְׂתָּאָה,
מִשּׁוּם שְׁגָוִרָם לְהַבִּיא חֲנָאת הַבְּרָכוֹת מְאוֹתָה
הַמְּחַשְּׁבָה הַעֲלִיוֹנָה לְמִקּוֹם שְׁגָךְ רָאָת מִצּוֹה. וּבְאָלוּ
עַשְׂתָּאָה, בָּמוֹ שְׁגָאָמֵר וּעֲשִׂיתֶם אֶתְכֶם. הַמְּחַשְּׁבָה
וּדְאי רָאֵשׁ לְבָל. וְאֵת עַל גַּב שְׁבָצָד הַמְּחַשְּׁבָה
הַעֲלִיוֹנָה נְתַנָּה הַרְשּׁוֹת לְחַשֵּׁב - דְּבָרִי מִצּוֹה מִתְּרָא,
דְּבָרִים שְׁאֵינָם מִצּוֹה אַסְזָרִים, שְׁבָתוֹב לֹא תְּחִמד.

וּבָא רָאָה, מָה הַטְּעֵם בָּל הָאָמִירֹות בְּנֶגֶד בָּל בְּתַר
- מִצּוֹת עַשְׂתָּה בָּמִקּוֹם הַרְאֵי לָהּ, מִצּוֹת לֹא
תַּעֲשֵׂה בָּמִקּוֹם הַרְאֵי לָהּ. וְאַזְטָו שֶׁלֶשׁ הַאֲחֻרוֹנוֹת,
הָן לֹא תַּעֲשֵׂה, מְבָלָל שֶׁל עַשְׂתָּה, בְּשָׁבָאָרְנוּ בְּבָל.
אֵת עַל גַּב שְׁזָה מִתְּרָא - זֶה אַסּוֹר. שְׁמָשִׁים שְׁהָם
בְּנֶגֶד עֲתִיק הַעֲתִיקִים, שְׁחָסֶד וּרְחָמִים גְּדוֹלִים
שְׁרִיזִים בּוֹ, וְאֵין גָּרָא אֶלָּא לְמִצּוֹת עַשְׂתָּה, מִשּׁוּם

כִּי דַּיְקָה מֵהֶם, שֶׁלֹּא יַתְפִּגָּה אֲדָם לְצַדְּךָ הָאָחֶר,
וְרַשְׁמָם אָוֹתָם בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֵׂה.

וְהַזְּהִיר אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּלֹאו עַל הָאָמִירָה
הָאָחְרוֹנָה הַזֹּוּ, שֶׁהֵוָא הַכְּלָל הָאָחְרוֹן שֶׁל
הַתּוֹרָה. וְמֵשֶׁעֲזַבְּרָה עַל זֹּה, בָּאֶלְוָן עַבְרָה עַל כָּל
הַתּוֹרָה, מִשְׁוִים שֶׁהֵוָא לְמַעַלְתָּה, הַרְאָשִׁית שֶׁל הַכָּל,
הַכְּלָל שֶׁל הַכָּל. וְאִם אֲדָם עַזְבָּר עַל זֹּה וִמְתַה
מְחַשְּׁבָתוֹ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, אֹזֶן נִדְבָּק בְּצַד הָאָחֶר,
בְּצַד הַשְּׁקָר, וְאֹזֶן לִידֵי (שְׁמוֹת ב) לֹא תַעֲנֵה בְּרַעַד
עַד שְׁקָר. בְּפִי שְׁמַצְאָנוּ בְּאָחָבָה, שְׁחַמְדָר אֶת כֶּרֶם
גְּבוֹת הַיּוֹרְעָלִי, וְאֹזֶן הַעֲדָדוֹ עַלְיוֹן שְׁקָר, וּמִזָּה בָּא
אֲדָם לַעֲבָר עַל כָּל הָאָמִירָות.

אָבָל בְּשֶׁהֵוָא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְחוֹשֵׁב
בְּמִצּוֹתָיו, אָוִי מִתְפַּשְׁתָּה אָוֹתָה מְחַשְּׁבָה
בְּכָל הַדְּرָגוֹת מִצֶּד הָאָמָתָה, הַצֶּד שֶׁל הָאָמִינָה
הַעֲלִיּוֹנָה.

וּבָא רְאָה, תָּרִי כָּל הָאָמִירָות גְּעוּצָות - סֻוף
בְּרָאָשׁ, וְרָאָשׁ בְּסֹוף. הַרְאָשׁ - לְהַכְּבִיר אֶת

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְמִחְשֶׁבָתוֹ. הַסּוֹף - נִשְׁלָא
לְהַטּוֹת מִחְשֶׁבָתוֹ וַיַּצְוֹנוּ לִפְנֵי הָאָחָר. וּבְשָׂאָדָם
נִרְבֵּק בָּזֶה, אֲזִי כֹּל הַעֲלָמוֹת מִתְמֻלָּאים בְּבָרְכוֹת
עַלְיוֹנוֹת נִשְׁזֹּפְעוֹת מִתְעַתִּיק הַגָּסְטָר שֶׁל הַבָּל.

וּבְשִׁירָדוֹת, כֹּלֶן מִתְקַשְׁרוֹת בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי, וַיְזַהֵּב
יַעֲקֹב. מִשּׁוּם כֵּד הַשְׁבִּיעִי בְּנֶגֶד,
שֶׁבֶל הַשְׁבָּעָה נִקְשָׁרִים בּוֹ. וּבִין שְׁהָאָרֶץ הַזֹּוּ, בָּאוֹר
עִם בְּנֵיהֶنֶּה, שֶׁבֶל הַשְׁבָּעָה נִקְשָׁרִים לְהָאִיר, וְאֵז
אַרְבָּעָ כּוֹסּוֹת, אַרְבָּעָ הַגְּאַלּוֹת.

קָדוֹשׁ עַל הַיּוֹן - בְּנֶגֶד דָּיוֹד. הַגְּדָה - בְּנֶגֶד יַעֲקֹב.
בְּרִכַּת הַמְּזוֹזֵן - בְּנֶגֶד יַצְחָק. הַלִּיל הַגְּדוֹלָה -
בְּנֶגֶד אַבְרָהָם.

מִמְּטָה לְמַעַלָּה עֹזֶלֶת בָּמוֹ זֶה. מִזָּה - בְּנֶגֶד דָּיוֹד.
שְׁבּוּעֹות - בְּנֶגֶד יַעֲקֹב. רָאשׁ הַשְׁנָה -
בְּנֶגֶד יַצְחָק. סְפּוֹת - בְּנֶגֶד אַבְרָהָם. וְאֶפְעַל גַּבְּרִים
שְׁבָאָרְנוּ בְּנֶגֶד אָהָרֶן - הַכְּלָל אָחָר. וּבִין שְׁהָגִיעִוּ
לִמְקוֹם הַשְׁלִים שֶׁל יַעֲקֹב, אָמְרוּ הַלִּיל הַגְּדוֹלָה.

הָבָר אַחֲרֹזֶה יְתַגּוּ, בַּמָּה יִשׁ לְבָנֵי אָדָם לְהַשְׁמֵר
בְּדֶרֶכְיכֶם, שֶׁפֶאָשָׁר הַצָּדִיק הַהוּא גָּמְבָר, כֹּל
עַשְׂרֵה תְּדִרְגּוֹת הַסְּטִירֹת אֲוֹרוֹתֵיהֶם, שְׁתָרֵי אֵין שׁוֹפָעַ
אֹור הַעֲתִיק אֶלָּא בְּשִׁבְילּוֹ, לְתֹועֲלַת עַל הָאָרֶץ, וּמֵי
שָׁעֵר עַל זה, עַבְרֵר עַל כָּל הַמִּצּוֹת. וְהַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ
הֽוּא בְּאַהֲבָה רַבָּה נָטוּ הַשְּׁבָת לְשָׁמֶרֶת בְּגַדּוֹ,
שְׁשַׁקְוֵלָה לְכָל הַמִּצּוֹת.

וְעַל כֵּן עַשְׂרִים גָּדָה, שְׁהַחְזֵיר לְמִקּוֹםם, הַזָּא בְּפִרְשָׁן
נֶפֶשׁ, וּמְאִירִים לְמִקּוֹם שְׁגָנְקָרָא נֶפֶשׁ,
מִהַמִּקְוּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהַשְׁמִים מְאִירִים לְאָרֶץ הַזָּוּ,
וְנוֹתְנִים לָהּ כָּל תִּקְוִנָּה לְהַתְּחִיבָר לְמַעַלָּה.

וּבָא וַרְאָה, בְּתוּב (תהלים יט) הַשְׁמִים מִסְפְּרִים כְּבָוד
אֵל. מַי הַשְׁמִים? הַשְׁמִים שֶׁל הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ
הֽוּא, מִסְפְּרִים לְמִקְוּם שְׁגָנְקָרָא כְּבָוד אֵל. מַי זה
כְּבָוד אֵל? בָּתוֹ שֶׁל אֶבְרָהָם שְׁגָנְקָרָת אֵל. אֵל זה
אֶבְרָהָם. מַה מִסְפְּרִים? כִּמו שְׁגָנְאָמָר (אויב כח) אָז
רָאָה וַיִּסְפַּרְתָּ. מַה זה וַיִּסְפַּרְתָּ? כִּמו שְׁגָנְאָמָר (שם)

מֶקְוֹם סִפְיר אַבְגִּנִּיה. וְאוֹתָם הַשָּׁמִים מִתְקִנִּים אֹתָה
בְּכָל תְּקִוִּיה, אֲת בְּבּוֹד הָאֵל הַזֶּה.

וְעַל זֶה יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה מִבְיאִים לְה הַאֲרָה
בְּלִחִישָׁה, מִפְקוֹר שְׁלֹמְעָלָה, וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ
שֵׁם בְּבּוֹד מִלְכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וְעַד.

וְהַמֶּקוֹם שֶׁגְּקָרָא שָׁמִים מַעַיד בְּהָם. וְעַל בֵּן עַיִ"ז
וְדָלָ"ת גְּדוּלָות, לְהִזְמָת עֲדִים. שָׁמִים,
שְׁבָתּוֹב (דנרים לו) הַעֲלָתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֲת הַשָּׁמִים, זֶה
יַעֲקֹב, מֶקוֹם הַשָּׁמִים. וּמְנִין שֶׁהִיא מַעֲידָה? שְׁבָתּוֹב
וְאֲת הָאָרֶץ. וּבְתּוֹב (תהלים פט) בְּיַרְחָ יִבּוֹן עוֹלָם וְעַד
בְּשַׁחַק נְאָמֵן.

וּבְאַשְׁר יִשְׂרָאֵל בְּשַׁלְמוֹת כְּמו שְׁהִיו (בראי), עֲדִים
שְׁלֹמִים מַעַידִים בְּהָם, הַקְדּוֹש בְּרוּךְ הוּא
וּבְגַסְתִּי יִשְׂרָאֵל, וּבְאַזְמָנוֹ הַזָּמָן שׁוֹפֵעַ הַטֵּל שְׁלֹמְעָלָה
מִפְקוֹם הַעֲתִיק. מַתִּי? בְּשָׁהַם בִּיחוֹד. זֶהו שְׁבָתּוֹב
(שיר ה) שְׁרָאָשִׁי גַּמְלָא טָל. חַשְׁבּוֹן (ר' נו ע"א) טָל: יְהוָה
אָח"ד. הַקְדּוֹש בְּרוּךְ הוּא עִם בְּגַסְתִּי יִשְׂרָאֵל.
שְׁבָאֹתָה הַשָּׁעָה יְהִיו רָאוּיִם יִשְׂרָאֵל לְטָל.

וַיִּשְׁרָאֵל שִׁמְבִּירִים אֹתָם, הֵם מִיחֲדִים אֹתָם
פְּעָמִים בַּיּוֹם - אֶחָד בַּצָּדָה הַיּוֹם, וֶאֱחָד
בַּצָּדָה הַלְּילָה.

וְמִה טָלַה הַהוּא עֲתִידִים הַמְתִים לְהַחִזּוֹת לְעוֹלָם
הַבָּא. זֶה שְׁבָתוֹב (דניאל יב) וּרְבִים מִישְׁנִי
אֶרְמָת עַפְרֵץ קִיצּוֹן. מִישְׁנִי - בָּמוֹ שְׁגָגָה אָמָר (שיר ה) אָנִי
יִשְׁנֶה וְלֹבִי עָרֵב וּבוֹ, הַמָּקוֹם שֶׁלִי לְבִי. קֹול דָזְדִי -
הַמָּקוֹם שְׁגָגָה קֹול, וְזֶה יַעֲקֹב. שְׁרָאֵשִׁי גָמְלָא טָל
- הִינֵּנוּ בְּרִכּוֹת שְׁמִים, שְׁבָאִים לְמָקוֹם תֹּזוֹה שְׁגָגָה
שְׁמִים, בְּשָׁהּוּא בִּיחוּד עִם הַגְּנָכָה, וְתָקוּם מִן
הַעֲפָר.

וּכְאֵשֶׁר יִצְחַק בָּרְךָ אֶת יַעֲקֹב, אָמָר (בראשית כו) וַיַּתֵּן
לְךָ הָאֱלֹהִים מַטָּל הַשְּׁמִים, מִשְׁזִים שְׁרָאֵה
שְׁיַעֲקֹב יִוְرַשׁ אֶת הַמָּקוֹם הַהוּא. הָאֱלֹהִים - זוֹ הָאָם
הַעַלְיוֹנָה. שְׁמַעְתָּרָת אָתוֹ בְּעִטְרוֹת עַלְיוֹנוֹת,
לְהַתְּחִבר עִם הַגְּבִירָה.

וּבְשְׁמַגִּיעַ הַטָּל הַזֶּה לְזָعִיר, מִצֶּד הַצְּפֹן גְּקֻשָּׁן,
וּמִצֶּד הַדָּרוֹם שׂוֹפָע, עד שְׁמַגִּיעַ לְבַסְמָא

הַבָּזֶד. וְבִשְׁמָגֵע לְבַסָּא הַבָּזֶד, הַמְּקוֹם שְׁגָכָרָא אֲרִין, אֲזִי צָד הַצְּפֹן שָׁאוֹחֶז בּוֹ נְקָדֶשׁ וְנָעִישָׁה שְׁלָגֶן, וּבּוֹ נְבָרָא הַעוֹלָם. וַעֲלֵל זה הַתְּעוֹרֶרוֹ הַרְאָשׁוֹגִים, מַהְיֵּן הַעוֹלָם נְבָרָא? מַשְׁלָג שְׂתַחַת בְּסָא הַבָּזֶד.

וַעֲלֵל בְּהֵ הַעוֹלָם אֵינוֹ עֹמֶד בְּדִין, עַד שְׁמִתְעֹזֶרֶדִים רְחָמִים. זהו שְׁכָתוֹב (תהלים ט) הַשְּׁמִים מִסְפָּרִים בָּזֶד אֶל וְמַעַשָּׁה יְדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ. זה הַרְקִיעַ שְׁבוֹתָלִים בְּלֵהָאָרוֹזָת וְהַפּוֹכְבִים, זהו צָדִיק שְׁמִשְׁפִּיעַ אֹתָם לְמִקְומָה הַזֶּה שֶׁל בָּזֶד.

יּוֹם לְיּוֹם יִבְיאַע אָמֵר (שם), מֵי זה יּוֹם לְיּוֹם? זה הַשְּׁמִים וְהַרְקִיעַ. וְלִילָה לְלִילָה יִתְהַנֵּה דָעַת - הַמִּקְומָה הַזֶּה שְׁגָכָרָא לִילָה, מִשְׁפִּיעַ לְנְבָרִיאָל שְׁגָכָרָא לִילָה, מַה שְׁקַבֵּל מִהַּמִּקְומָה שְׁגָכָרָא דָעַת, וְהַזָּא (משל כ) חֹזֶן יִקְרֵר וְנָعִים, שְׁגַנוּ דָעַתּוֹ בְּמִקְומָה חֲלִילָה. וְנְבָרִיאָל קִבֵּל מִשְׁם, וְהַזָּא שְׁגָכָרָא לִילָה, וְמִשְׁפִּיעַ לְתְחִתּוֹגִים (ישעיה יא) רֹוח דָעַת וִירָאת ה'.

אֵין אָמֵר וְאֵין דָבָרים (תהלים יט) - מְשׁוּם שְׁהַכְלֵב בְּלַחַשׁ. בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קָוָם - זה הַקָּנו

הַאֲמָצָעִי שֶׁמְשֻׁפֵּעַ לְאָרֶץ הַזֹּה. חַזְרָה פְּרָשׁ מֵי
הַשְׁמִים? זה הַשְׁמֵשׁ. וְהוּא בְּחַתּוֹ יָצָא מַחְפָתוֹ - זוֹ
(שיר כ) הַעֲטָרָה שְׁעַטָּרָה לוֹ אָמוֹ.

יְשִׁישׁ בְּגָבוֹר לְרוֹיזָ אַרְחָ (תְּהִלִּים יט) לְהַאֲיר לְלִבְנָה.
מַה זֶה יְשִׁישׁ בְּגָבוֹר? מִשּׁוּם שֶׁצָּד הַגְּבִירָה
מַתְעֹזֵר בְּצָד הַהוּא. (שם) מִקְצָה הַשְׁמִים מָזָאָו -
זה הַרְאָשׁ שֶׁל הַכֶּל. וְתַקְוִפְתּוּ עַל קָצֹוֹתָם, מִשּׁוּם
שֶׁהוּא מִקְיָת לְפָלָל, (שמות כו) מִבְּרִית מִן הַקְּצָה אֶל
הַקְּצָה.

וְאֵין גַּסְּתָר מַחְמָתוֹ (תְּהִלִּים יט) - הַיְנֵה שְׁבָתָוּב (ירמיה
כג) אָם יִפְתָּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים. תּוֹרָת ה'
תְּמִימָה, בָּמוֹ שֶׁנְּאָמָר (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם.
מִשְׁיבָת נְפָשׁ - בָּמוֹ שֶׁנְּאָמָר (ירמיה נא) גַּשְׁבָע ה'
אֲבָאוֹת בְּנְפָשׁוֹ. מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַתְּקִין אַוְתָה עַל
תְּקִוְנִית, וַיַּשֵּׁב בְּבִיתָה, וַיַּזְן אַוְתָה בְּכָל מַה
שְׁהַצְּרִבָּה, וַעַל בָּזְן מִשְׁיבָת נְפָשׁ.

עֲדוֹת ה' נְאָמָנה (תְּהִלִּים יט) - זה מִקְוָמוֹ שֶׁל יוֹסֵף,
שְׁגִכְךָרָא עֲדוֹת. לְמַה נְאָמָנה? מִשּׁוּם שֶׁהוּא

הַמִּקְוָם שֶׁמְאֵיר, שֶׁלֹּא יִבּוּ מִימָיו. מִחְכִּימָת פָּתַי
- הַמִּקְוָם שֶׁאֵין לוֹ דַעַת, הוּא מִחְכִּים אֲוֹתָה
בָּאוֹתָה חִכָּה קָטָנָה שְׁקָבָלָה מִפְנָג, וּפְרָשָׂוֶת,
וּמִפְנָה אֲוֹתָה לְפָרְגָם אֶת הַעֲזָלָם, וַנְוַתְּגַת לְמַי שֶׁאֵין
לוֹ יִכּוֹת מִשְׁלֹו.

פְּקֻדִי ה' (שם) - אֲוֹתָם הַתְּלִיבִים מִאֲוֹתָה שְׁבִידָה
הַפְּקָדוֹ בֶּל גְּנוּי הַמֶּלֶךְ, וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל,
כִּמוֹ שֶׁנְאָמַר (דברים לב) צָדִיק וַיַּשֶּׁר הוּא. וַצָּדָק נִכְרָא
בָּה. מִשְׁמָחִי לֵב - שְׁמָחָה זוֹ בְּגַסְתִּים יִשְׂרָאֵל, וּמְתִי
הִיא בְּשְׁמָחָה? בָּזְמָן שְׁמָתָחָבָרָת עִם לֵב הַשְּׁמָים.

מִצּוֹת ה' בָּרָה - אֹזֵן גְּעִישִׁית מִצּוֹה בָּרָה.
בְּרָאשׁוֹנָה נִכְרָאת מִצּוֹה, וּבְעַת שְׁשָׂוֶר
עַלְיהָ תֹּרֶה שְׁבָכָתֶב, נִכְרָאת מִצּוֹה בָּרָה, כִּמוֹ
שֶׁנְאָמַר (שיר ו) בָּרָה בְּחִמָה, צָדִיק וַצָּדָק בְּשִׁקְוֵיל
אֶחָד.

מִאִירָת עִינִים - (וכירה ד) עִיני ה' הַמָּה מִשׁוֹטְטִים.
מָה הַפְּצָעָם מִאִירָת? בְּרָאשׁוֹנָה מִאִירָת,
כִּמוֹ שְׁבָתוֹב (כראשית א) יְהִי מִאִירָת בְּרַקְיעַ הַשְּׁמָים.

וּבְשֶׁרְקִיעַ הַשְׁמִים הַזָּה מְאִיר לֹה, הִיא מְאִירָה,
שְׁגֻּנוּסָה בָּה יְוָד, אֲוֹרוֹ שֶׁל הַצָּדִיק וּפְרִישָׁת
שְׁלֹמוֹ, וְאֵז הוּא בְּנֵדֶל רְבָ. וּמְתִי הִיא בְּרָה?
בְּשֶׁגְבָּלָת תְּזַבֵּר עִם תְּגִכְבָּה.

יָרָאת ה' טהוֹרָה (תהלים יט) - הַשְׁבָּח שֶׁל בְּגַסְתָּה
יִשְׂרָאֵל שַׁהְיָא בְּטָהָרָה, בְּשַׁהְוָא מְאִיר לֹה
פָּנִים. עַזְמָת לְעֵד - שְׁעוֹזָמָת תִּמְיד חֹמָה רַמָּה
וְחֹזֶקה עַל בְּנֵיהֶן. מַתִּי? בְּשֶׁמֶשֶׁפְטִי ה' מִמְּקוּם שֶׁל
אֲמָת מְאִירִים בָּה. וְזֹהוּ שְׁבָתּוֹב (שם) צְדָקוֹ יְחִדוֹ,
בְּשַׁהְם יְחִיד בְּצְדָקָה הַזָּה וּנוֹטְלִים אֶת שְׁמָה. וְזֹהוּ
שְׁבָתּוֹב (שם) צְדָקוֹ יְחִדוֹ, וְהִיא הַשָּׁם שֶׁלָּהֶם, מִצּוֹת
ה'.

דָּבָר אַחֲר פְּקוּדִי ה' - נִצְחָה וְהִזְדָּה, שְׁהָם לְמַזְדִּי ה'!
מִשְׁמָחִי לֵב - וְהִאְתָרָוג שְׁדוֹמָה לְלִיב.
מִצּוֹת ה' - וְהִאְתָרָוג. יָרָאת ה' - בָּמוֹ שְׁגָנָא אָמָר
(משלוי לא) אֲשֶׁר יָרָאת ה' הִיא תִּתְהַלֵּל. מָה הַטְּעֵם?
מִשּׁוּם שַׁהְיָא טָהוֹרָה. מִשְׁפְּטִי ה' אֲמָת - אֲלֹו שְׁשָׁת
הַבָּנִים שְׁכָלוֹלִים בִּיעַקְבָּה, שְׁגָנָרָא מִשְׁפָּט, וְהִוא

אֲמָת. צִדְקוֹ יִתְהַדֵּן - בִּיחוֹד שְׁלֵם בִּירָאת הָא, שֶׁהִיא טְהוֹרָה.

הַגְּחַמְדִים מִזְהָב וּמִפּוֹרֶב (תהלים יט) מִצְדָּה זָהָב, זֶה שְׁבָחוֹ שֶׁל יִצְחָק, בָּמוֹ שֶׁנְּאָמָר (שיר השירים ח) שְׁמַאֲלוֹ תַּחַת לְרַאשֵּי. וּמִפּוֹז - זֶה אַבְרָהָם, וּזֶה יִמְינֵנוּ תַּחַפְּקָנִי. רַב - זֶה יַעֲקֹב. וּמִתּוֹקִים מִדְבָּשׁ - דִּבְשׁ זֶה תִּמְرָה, שְׁבָלוֹל זֶבֶר וּנְקָבָה. וּמִשּׁוּם זֶה, מִתְּיִם מִתּוֹקִים? בְּאַשְׁר גַּתְהָרָיו וַיֵּצֵא מֵהֶם דִּבְשׁ.

וּנְפַת צוֹפִים - בָּמוֹ שֶׁנְּאָמָר (שם ז) נְפַת תִּטְבִּנָה שְׁפָתּוֹתֶיךָ בְּלָה. צוֹפִים - מִשּׁוּם שְׁבָל מֵישָׁרָזָח לְצִפּוֹת וְלַהֲתִבּוֹנִין בְּמִרְאָה הָזוֹ, מִסְתְּבִיל, בָּמוֹ שֶׁנְּאָמָר (יהוקאל לו) צוֹפָה גַּתְתִּיךָ לִבְית יִשְׂרָאֵל וּשְׁמַעַת מִפִּי דָבָר. וְדֹאי הַפְּקוּם הָזוֹה נִקְרָא פְּתָח הַאֲמֹנוֹת. וּבְתוּב (שם) וְאֶרְאָה מְרוֹאֹת אֱלֹהִים. מִבָּאוֹן וּמְעַלָּה אֵין רִשְׁוֹת לְהַסְתִּיבָל. וְעַל בֵּן מִמְּנָה יוֹנְקִים אָוֹתָם לְמַזְדִּי הָא, שְׁגָךְרָאִים צוֹפִים, בָּמוֹ שֶׁנְּאָמָר נְפַת צוֹפִים.

דָּבָר אַחֲרֵ צוֹפִים - אֶלָּו לְמַווִּה ה', שִׁמְאַירִים בָּה,
וּמִשְׁם יוֹנְקִים חֲנִיבִיאִים, פָּרֶט לְמַשָּׁה
שְׁחַתְּעַלָּה לְמַעַלָּה. וּבָאוֹתוֹ הַזָּמָן שְׁבָלוֹלִים בְּלָם
בָּאָחָה, הַם גְּחַמְּדִים.

דָּבָר אַחֲרֵ יְרָאת ה' טְהוֹרָה עֹמֶדֶת לְעֵד, בָּא
וּרְאָתָה, אָמֵן אָדָם מִשְׁתַּדֵּל בְּרָאשׁוֹנָה בַּמְקוּם
הַזָּה שְׁגַךְ רָא יְרָאת ה', אָזִין תָּוֹרְתָו עֹמֶדֶת לְעֵד. מָה
הַטְּעָם? כִּי שִׁיבְנָם מִפְּנֵן לְאַמּוֹנָה, מִתְּפַתֵּח הַזָּה
שֶׁל חַבֵּל. וּבְשִׁפְחוּד מִן הַמְקוּם הַזָּה, מִתְּגַדֵּל
הַמְקוּם הַזָּה וַיַּשֵּׂבֶט בָּאָזְרָעָם הַמֶּלֶךְ, מִשְׁוּם
שְׁחוֹצֵיאָה בֵּין טֹוב לְעֹזֶלֶם.

יעל בָּן אָמֵר שֶׁלֶמה (קהלת יב) סֹוף דָּבָר חַבֵּל גְּשֻׁמָּע
אֶת הָאֱלֹהִים יְרָא. הַפּוֹתֵף הַזָּה, סֹוף הַדָּרְגוֹת.
סִמְךָ רַבְתִּי, שְׁחַמְקוּם הַזָּה נִקְרָא סִמְךָ. מִשְׁבָּאָה
הָאָשָׁה, בָּא סִמְךָ, שְׁבָתוֹב (בראשית ב') וַיִּסְגַּר בְּשֶׁר
פְּחַתְּגָה. וּמְתִי הִיא בְּשִׁלְמוֹת וּבְגַדֵּל (ר' נו ע"ב) רַב?
בְּשָׁאָדָם פּוֹחָד מִפְּנָה בְּהַתְּחִלָּה, וְאַחֲרֵכָה עֹשֶׂה
אֶת מִצּוֹות אָבִיו.

זהו שפט טוב (קהלת יב) את האללים ירא ואת מצותיו שמר.iesel זה בטוב (ויקרא יט) איש אמו ואביו תיראה. הקדים האם ביראה ראשונה. ואת מצותיו שמר - מצותה ה'. מי עוזשה השם הקדוש למעלה? מי שעוזשה את זה. זהו שפט טוב כי זה בְּלַהֲדָם, ואנו נשלים האדם למעלה.

פתח ואמר, (משלី כד) ירא את ה' בני ומלך. ירא את ה' - לחרבר היראה בקדוש ברוך הוא. בני ומלך - להמשיך האור מהאמ העליונה, שגקרנות מלך, לבן הבכור הזה, להבניהם מפתח למעלה. דבר אחר בני ומלך - תמשיך האור מהבון לברת, שגקרנות מלך.

יעם שונים אל תתערב (שם) - שלא ישגה מסדר האמונה. שתרי בהתחלה צrisk לחשודה ביראה הזו, שהוא הפתח לכל, ולאחר בתורה שבחתב, שהוא למעלה. משונים שבל אדם שאינו ירא חטא, אין לו רשות להבניהם לפתח האמונה הזה. כיון שמהפתח הזה דוחים אותו - מהבל

לוֹזְחִים אֶזְתּוֹ, שְׁאֵין לוֹ בָּמָה שִׁיבְגָּנִים לִפְלָל. זהו
שְׁבָתּוֹב (תהלים קיח) זה הַשְׁעָר לְה'.

יעל זה העירו הקדרמוניים, בל שיראות חטאו
קוֹדֶם תַּחֲבֹמָתוֹ, חֲבֹמָתוֹ מַתְקִימָתָה.
שְׁיוֹשֶׁבֶת הַחֲבֹמָה עַל (תהלים פ) בְּפִיה אֲשֶׁר גַּטְעָה
יְמִינָה, שְׁגִילָת בָּבּוֹד אֵל.

ואם אין אָדָם יָרָא מִמְּנָה, הִיא מִינְסָרָת אֶזְתּוֹ,
שְׁהַתְמִגְתָּה לִיְסַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זהו
שְׁבָתּוֹב (משל ו) וְדָךְ תִּיְם תֹּובְחוֹת מִוּסָר. מי הוּא
הַדָּךְ לְעֵץ הַתִּיְם? הַהוּא שְׁהַתְמִגְתָּה עַל הָעוֹלָם
לִיְסַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם שֶׁלֹּא יִטְעוּ מַדְרָכוֹ.

יעם כל זה צְרִיךְ לְקַשְׁרָה לְמַעַלָּה, מִשּׁוּם
שְׁגִילָת גּוֹת, וְצְרִיכִים (וְאַרְיכִה) גַּשְׁמָה. וְגַדְבָּ
וְאֲבִיהוּא, עַל שֶׁלֹּא קָשְׁרוּ אֶזְתּוֹ, וְגַטְלוּ מִמְּנָה
הַגְּשָׁמָה, לְקַחַת אֶת גַּשְׁמָתָם, וְנוֹפֵם קִים, בָּמוֹ
שְׁעַשְׂגָּו. (ויקרא י) וַיַּשְׁיִמוּ עַלְיָה קַטְרָת.

מִשּׁוּם שָׁאֵין לְהָ מַשְׁלָה חַיִם בָּלִים, וְעֵץ הַחַיִם
נוֹתֵן בָּהּ חַיִם, מִשּׁוּם בֶּךָ הִיא גּוֹת. יַעֲקֹב
- הַנְּשָׁמָה. הַעֲתִיק - נְשָׁמָה לְנְשָׁמָה.

וּפְנַחַם שָׂגַנְתָּן שְׁלוּם בָּאָרֶץ, חַיִם בָּאָרֶץ, נוֹסֶפֶת
לֹז נְשָׁמָה וְהַאֲידָה לֹז פְּנִיתָה, מִשּׁוּם שְׁעוֹרֶד
חַיִם בָּגְנִידָה, וְעַל זֶה בָּאוֹר פְּנִי מֶלֶךְ חַיִם.
בְּפִשְׁתַּה מֶלֶךְ חַזָּה שְׁלָמְתָה, פְּנִיתָה מְאִירִים, חַיִם
גְּרַבְּקִים בָּהּ.

דָּבָר אַחֲרָ בָּאוֹר פְּנִי מֶלֶךְ חַיִם, זֶה יַעֲקֹב, חַיִם,
שְׁבָאים לֹז מְהָאִם. וּמִשּׁוּם פְּנַחַם הַתְּלִקִים
הַעֲזָלִים, שְׁחָבָר בְּרִית בְּלִילָה. זֶהוּ שְׁבָתּוֹב אִם לֹא
בְּרִיתִי יוֹמָם וְלִילָה. מָה הַטְּעָם יוֹמָם? שְׁהַתְּחַבְּרָה
מ"מ סְתוּמָה בַּיּוֹם, וּמְאִירָה בְּלִילָה. וְאֶלְמָלָא זֶה,
חֲקוֹת שְׁמִים וּאָרֶץ לֹא שְׁמָתִי, אֶלְוּ חֲקוֹת שְׁקָבוּעִים
בָּזָה, חֲקוֹת הַתּוֹרָה לֹא יַתְּקִימָה. וּמְתִי יַתְּקִימָוּ?
בְּשִׁצְׁדָקָיו יַחֲדוּ.

גַם עֲבֵדָה גּוֹהֵר בָּהֶם, מְלֹטָעָות בְּתָקוּנִי הַמֶּלֶךְ.
שְׁהָרִי בְּבָל לִילָה מְשֻׁתְדָל בָּהֶם לְחַבְּרָם יִחְדָּה.

זהו שבטות (תהלים קיט) חצotta ליליה אקים להזות לה. על משפטי צדק - שמשפטים שהם גחמים, זבלולים מבלם, יתחברו באךן הזו.

ואז, באשר מתחברים, הם שומרים שלא יתקרב למקdash עירל וטמא. ובשםם שומרים אותה השמירה, שהוא סוף תדרגות שהוא עקב, אזי היא רב שמתחררת למעלה. ועל זה בתוב (משלי כב) עקב ענוה יראת ה'. ענוה נתגה יראת ה'. ענוה - במו שגאמר (במדבר יב) זה איש משח ענו מאד, ונקרא (דברים לג) איש האלים, בתוב (תהלים יח) וענוהך תרבני.

בתוב ראשית חכמה יראת ה', משום שבראש צריד לירא מפנה, ואחר כך לעלות בחכמה. דבר אחר, ראשית חכמה יראת ה' - זו היראה העליונה, ומשום שהוא ראש לתתונותים לקחה שם העליון. ועל זה נקראת עטרת, בשם הפתר העליון, הטעمير מהבל, ליחד בראש עם הסוף, ובשם אחד נבללה.

דָּבָר אחר (תהלים יט) בְּשֵׁמֶרֶם עַקְבָּרְבָּ - אוֹתָם מִשְׁפְּטִים שׂוֹמְרִים אֶת הַעֲקָבָרְבָּ - רב הַזָּה, שְׁתִּרְיִי יַעֲקָבָר, בָּעֵל הַבִּית, שׂוֹמֵר בֵּיתוֹ. וְתִּרְיִי הַעֲירָוּ עַל אֹתוֹ (יעקב) שְׁגַטְלָ אַמְנוֹתֹ שֶׁל יַעֲקָבָר, שְׁבַרְעָ שְׁבַע בְּרִיעָוֹת, לְבִטְלָ שְׁבָעָה רְאֵשִׁי הַנְּחָשׁ, שְׁלָא יַקְרֵב לְמִקְדָּשׁ.

גם מִזְדִּים חָשֵׁךְ עַבְדָּה, זָדִים - זה הַנְּחָשׁ שְׁרוֹבֵב עַלְיוֹ (סמא"ל). חָשֵׁךְ עַבְדָּה - כִּמוֹ אָתוֹ הַעֲבָד שְׁבָל מִפְתְּחוֹת אֲדוֹנוֹ בְּיַדָּו, אָמַר שַׁהְיָא בְּחַשְׁבָה וְצָלָמֹת, בְּשִׁבְיל אֹתָם זָדִים שְׁשַׁלְטוּ בָּעוֹלָם וְגַרְמוּ מִתָּה, וְלִפְעָמִים פְּגֻזָּה הַלְּבָנָה, וְשׁוֹלֵט הַנְּחָשׁ.

וְזֹוד הִיה מִבְקֵשׁ עַל זה רְחָמִים, וְאָמַר אֶל יִמְשָׁלוֹ בֵּי אוֹ אִיתָם, שְׁלָא יִשְׁלַט בָּמָקוֹמוֹ. לְשִׁמְרָה אֹתוֹ הַעֲקָב עַל יַד יַעֲקָב, שְׁגַקְרָא נְדוֹל, בֵּן בְּכוֹר. שְׁאיַין לְךָ בָּעוֹלָם שְׁהַתְּגִיבֵר בְּגַגְדָּה הַנְּחָשׁ הַזָּה בִּמוֹ יַעֲקָב, וְהַסִּירֹו מְנַחְלָתוֹ, מְשִׁזְוּם שְׁהַזָּוָא בָּעֵל הַבִּית, שְׁלָא יַטְמֵא בֵּיתוֹ.

כִּיּוֹן שֶׁלֶא יִשְׁלַט, או אֵיתֶם. או: אֲלֵת, או ר
הַעֲתִיק. זי"ז, שְׁבֻעָ דָּرְגוֹת שְׁכָלוֹת בִּיעַקְבָּ. כִּיּוֹן שְׁכָלׂ לֹזֶה הַתְּחִיפָּר, או אֲהִיה תָּם. שְׁכָד נִקְרָא מִכְתָּם - מִד וְתָמ. מִד - מִשּׁוּם שְׁאֵין לוֹה אָזֶר מַשְׁלָה. תָּם - בְּשַׁחַלְבָּנָה בְּשִׁלְמִות וּמְאִירָה בָּאוֹרוֹת עַלְיוֹנוֹם, אוֹזֶה תָּם, וְעַל זוֹה מִכְתָּם לְדוֹד.

מָתִי? בְּשַׁגְשַׁמְּרָת הַלְּבָנָה. זהו שְׁבָתוֹב (תהלים טז) שְׁמַרְנִי אֵל בַּי חַסִּיתִי. מה זה חַסִּיתִי? בְּמוֹ שְׁפָאָמָר (שם טז) חַסִּיתִה נְפַשְׁׁי.

מה הטעם שְׁמַרְנִי אֵל? צָדו שֶׁל אֶבְרָהָם שְׁצָרִיךְ לְעוֹדר, שְׁיִאֵיד חַסְדָּר עַלְיוֹן לְחַסְדִּי דָּוִד הַגְּאָמָנים. זה שְׁבָתוֹב (שם קג) וְחַסְדָּה מַעֲזָלָם וְעַד עַזָּלָם. חַסְדָּר - זה אֶבְרָהָם, שְׁלַקְחָ מַה עַזָּלָם הַעֲלִיוֹן אָזֶר וְחַיִים וְנַתֵּן לְעַזָּלָם הַאֲחָרוֹן. זה שְׁבָתוֹב וְעַד עַזָּלָם עַל יְרָאָיו. הוא הַעַזָּלָם הַאֲחָרוֹן שְׁתַלְוִיה בָּו הַיְרָאָה.

או, וְאַדְקָתָו - זה הַעַזָּלָם הַאֲחָרוֹן שְׁגִינָרָא צְדָקָ. לְבָנִי בָּנִים - שְׁמַנִּיקָה אֶת הַמְּחַנּוֹת שְׁגִינָרָאו

בְּנֵי בָּנִים, שְׁתַרְיִ שְׁשָׁה הָעֲלִיוֹנִים שְׁמָאִירִים לֹה
נִקְרָאוּ בָּנִים, בֶּמוֹ שְׁגַגְגָאָמֶר (שיר א) בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בֵּי,
וּבְתוּב (תהלים קי) אִם הַבָּנִים שְׁמַחַת. וְאַלֹּו שְׁמַקְיָפִים
אֶת הַעוֹלָם הָאָחֶרֶן תֹּזה נִקְרָאים בְּנֵי בָּנִים. וְמַתִּי?
בְּשְׁשֹׂמְרִים אֶת בְּרִיתְךָ. זֶהוּ שְׁפָטָתָב (שם קג) לְשָׁמְרִי
בְּרִיתְךָ.

בָּא וַדְאָה, מִשּׁוּם שְׁבַנִּי הַבָּנִים הַלְלוּ לֹא שָׁמְרוּ אֶת
בְּרִיתְךָ בְּבָרָא שׂוֹנָה, וּמִכּרוּ אֹתוֹ לְאָרִץ נִכְרִית,
גִּזְוָר עַלְיָהָם עַגְשָׁ.

וְזֹה שְׁבָקֵשׁ מִשָּׁה, בְּשֻׁרְאָה שְׁיִיעָשָׁה דִין בָּאָוֹתָם
עַשְׂרָה חֶרְוִינִי מִלְכּוֹתָה: וַמָּה (וְאִיפָה) הִיא
תֹּזְרָתָם? אָמָר לוֹ: חֹזֶר לְאָחֹזְרִיה, לְאֹוֹתָם שְׁשׁוֹרִים
אָחֹזְרִי הַמְּשֻׁבָּן, שְׁמִכְרֹז אֶת הַצְדִיק הַזֹּה. אָמָר לוֹ:
וַמָּה שׂוֹנָה בְּגֻפִים הַלְלוּ? אָמָר לוֹ: בְּךָ עַלָּה
(דף נ ע"א) בְּמִחְשָׁבָה, וְאֵין מַי שִׁיכּוֹל לְהַשִּׁיגָנוּ!

וְעַל וְהַשְׁתַּדְלֵל דָּיוֹד לְבָרְךָ אֶת הַמִּקְוָם הַזֹּה, שְׁבָא
מִמְּנוּ אֹור. וְאָמָר, (תהלים קטו) ה' זֶבְרָנוּ יְבָרֵךְ -
זֹה צָדִיק. יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל - הַצְדִיק הַזֹּה

יבָּרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל. יִבָּרֵךְ אֶת בֵּית אַהֲרֹן - צַדְקָה כָּפָר שְׁיִשְׁבָּתָה, שְׁגָנְךָרָא בֵּית אַהֲרֹן, בְּשִׁמְתָּחֶבֶרְתָּה לְחַסֶּרֶת. זהו שְׁבָתוֹב (שמות ו) וַיַּקְרַב אַהֲרֹן אֶת אֱלֹיָשָׁב"ע בֶּת עַמִּינְדָּב, שְׁהַתְּחִבְרָה לְאֵל.

יבָּרֵךְ יְרָאֵי ה' - אֶלְוֹ יוֹשֵׁבֵי הַמִּשְׁכָּן, שְׁשָׂרוּם בְּיִרְאָה הַזֶּה. הַקְּטָנוֹם עִם הַגְּדוֹלִים - בָּמוֹ שְׁגָנָאָמָר (תהלים כד) חַיוֹת קָטָנוֹת עִם גָּדוֹלוֹת. חַיוֹת קָטָנוֹת - כֹּל אָוֹתֶם גָּדוֹלִים שְׁזִיכָּאוּ מֵאָוֹתֶם בְּנֵי בָנִים, בָּמוֹ שְׁגָנָאָמָר (במדבר כ) כֹּל הַפְּקָדִים לְמִתְנָה יְהוָה. עִם גָּדוֹלוֹת - אָוֹתֶם שְׁבָטִים.

יעַל גַּן, כֹּל הַעוֹבֵר עַל הַפְּקָדִים נוֹתֵן שְׁכָר, בְּקֻעַּל גְּלָגְלָת, לְהִיוֹת בְּפִרְשָׁת לְאוֹתָה נֶפֶשׁ. וַיַּתְפַּשֵּׂט מִמֶּנָּה הָאָוֹר, בְּשִׁמְתָּחֶבֶר הַיְמִין, הַכְּסָף, אֶלְיָה. וְעַל זה יִבָּרֵךְ אֶת בֵּית אַהֲרֹן, בְּשִׁנּוּסָפָה בָּה בְּרִכָּה, וּמְתַעֲזֵר אֶלְיָה הַיְמִין, בְּאָוֹתוֹ הַכְּסָף, או בְּרִכָּתָה שׂוֹפְעָת בָּאָוֹתֶם הַיְרָאִים מִמֶּנָּה.

בָּא וְרָאָתָה, כֹּל אָדָם שְׁשָׁב בְּתִשְׁוּבָה לִפְנֵי רְבוּנוֹ וּפֹזֵחַ כֹּל יּוֹם מֵאָוֹתוֹ חַטָּאת שְׁעָשָׂה, הַקְדּוֹשָׁ

ברוך הוא מוזח לוז ולא גזחה מפומו, שחררי אחוי יוסף, פחד רב נפל עליהם, בשראו שהסתלק אביהם למעלה, וראו עצם בגולות על אותו היחסא, עד שאמר להם יוסף (בראשית ז) אל תיראגו. אל תפחדו וראי מענש בזמן זהה, כי תחת אללים אני? וראי הסתלקתי למעלה מהמקום מההוא. ודרגתית תאיר לאחד בית הדין, להoir לאם, שאותם תחת אותו מקום.

בשערה דוד שבעל הבית שאמר בה, אמר (תהלים קט) ה' זכרנו יברך. אותו ישושב בעולם הזכיר, ה' - למעלה למעלה - יברך אותו בעטרות אליהנות. שחררי כל השבטים, פרט ליוסף, יושבים בעולם הנקבה, ומתרבכים מפומו.

אותו מקום, יברך את בית ישראל וראי, ביתו של דוד. יברך את בית אחרן, שיתעורר צד החסיד שללה. יברך יראי ה' הקטנים. משום בה יוסף ה' עליהם, מהצד של יוסף, שהוא עליהם מtauור ברחים עליהם. שחררי אותו היחסא יוסף

מַחְלֵל לְמַטָּה, וְאָמָר (בראשית כ) אָנֹכִי אֲכַלְפֶל אֶתְכֶם
וְאַת טַפְכֶם. מְשׁוּם בְּךָ עַלְיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם, וְתַגְנוּ
זֶבֶתְךָ עַלְיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם, שֶׁלֹּא יִתְפְּסֻוּ בְּחַטָּאתְיכֶם,
וְלֹא יִשְׁלַט עַלְיכֶם אַזְתָּתוֹ הַגְּחַשׁ.

מְשׁוּם בְּךָ, אֶל יִמְשַׁלְוּ בְּיַ אָוֹ אִיתֶם, וְהַתְעַטֵּר
אַזְתָּתוֹ הַמִּקְוָם בְּעַטְרוֹתְיוֹ, בֶּמוֹ שְׁחַתְעַטֵּר
בְּשָׁעַרְיוֹ יִשְׁרָאֵל אֶת חַיְם וְאָמָרוּ אָוֹ יִשְׁרָאֵל, בְּשָׁרָאֵל
שְׁבָשְׁלֵמָה הַלְּבָנָה. (תהלים יט) וְנִקְרַתִי מִפְשָׁע רַב - זֶהוּ
חַטָּאת הַשְּׁבָטִים שְׁתִּיהְ רַב.

וְעַל הַכֵּל בְּקַשׁ רְחַמִּים. (שם) יְהִי רְצֹן - לִפְנֵי
הַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ. אָמָרִי פִי - זֶה תִּפְחַד שֶׁלֹּו.
וְחַגְיוֹן לְבִי - זֶה לִב הַשָּׁמִים. לִפְנֵיךְ - אֶלְוּ הַפְּנִים
הַעֲלִיזִים שְׁגַחְבָּאים וּמְתַגְּלִים בְּעַת רְצֹן. ה' - זֶה
הַיְמִין. צוֹרִי - זֶה הַשְּׂמָאל. וְנָאָלִי - זֶה הַאֲמְצָעִי.

דָּבָר אַחֶר, ה' - זֶה הַאֲמְצָעִי, זֶה יַעֲקֹב. צוֹרִי - זֶה
הַשְּׂמָאל. וְנָאָלִי - זֶה הַיְמִין, שְׁגַקְרָא גּוֹאָל,
קָרוֹב וְדָאי, וְעַתִּיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהָרִים אֶת

ימינו ולפדות את בנו. זהו שבטות (שם קיה) ימין ה'
רוממה ימין ה' עשה חיל.